

400 AEROPLANOV NAD ANGLIJO

Na 300 milj dolgem obrežju se bije največja zračna bitka v zgodovini

Včeraj sta si Anglija in Nemčija merili svoje moči v največji zračni bitki v zgodovini. Velikanska borba se je pričela že zgodaj zjutraj in je bila končana pozno večer. Danes zjutraj se je zopet pričela. Bitka se bije nad 300 milj dolгим obrežjem, na vzhodu in jugu Anglije.

Kot vedno, pa si poročila o izidu bitke nasprotujejo.

Angleži trdijo, da je bilo ob 9 zvečer, ko je bila bitka še v teku, izstreljenih 60 nemških aeroplanov, sami pa da so jih izgubili 26 in da povzročena škoda ni velika. Ravno tako pravijo Angleži, da se njihove izgube nikakor ne morejo primerjati z velikanskimi nemškimi izgubami.

Poglaviti cilj nemških napadov je bila bojna luka Portland ob južnem obrežju Anglije in Dover ter konvoj 70 ladij ob izlivu Temze.

Predno pa so se sovražni aeroplani spopadli, so nemški letalci skušali uničiti balone, iz katerih visi žično obrambno omrežje nad Anglijo obalo ter okoli mest in zlasti okoli Londona.

Poleg tega, da so angleški aeroplani odbijali nemške napade, so tudi poleteli nad razne nemške kraje in jih bombardirali. Zlasti pa so Angleži tako učinkovito bombardirali otok Guernsey v Rokavskem prelivu, da so ga Nemci morali opustiti kot letalsko oporišče.

Vojno pristanišče baje uničeno

Nemci podajajo drugačno poročilo o veliki zračni bitki. V boj je bilo poslanih nad 400 aeroplanov. Uničenih je bilo 89 angleških aeroplanov, Nemci pa so jih izgubili samo 17. Poročilo iz Berlina pravi, da je bila skoro vsaka ladja v Portlandu uničena; znatna škoda je bila povzročena na obrežju, tri ladje v konvoju so bile potopljene, mnogo pa jih je bilo poškodovanih.

Angleška admiraliteta naznanja, da je bil nekje v Severnem Atlantiku torpediran in potopljen transportni parnik Ali El-Kibir, ki je vozil 800 vojakov, od katerih jih je utonilo 120. Od kod in kam je vozil parnik, poročilo ne naznanja. Najbrže pa je bil na poti iz Kanade v Anglijo.

Prebivalstvo beži iz Gibraltarja

Neko poročilo iz Lizbone na Portugalskem pravi, da se je iz Gibraltarja izselilo najmanj 2000 civilnega prebivalstva in jih je največ odšlo na portugalski otok Madeiro.

STRAHOVIT TORNADO

Kot poročajo iz Georgetown, S. C., je včeraj iz tropičnih krajev pridivil strahovit tornado, ki je dosegel hitrost 75 milj na uro. Zelo je

Produkcija v polnem razmahu

Zaenkrat je mogoče na leto izdelati 10 tisoč 800 letal. — Komisija za oboroževanje je podala ugodno poročilo o svojih dosedanjih uspehih.

William S. Knudsen, produkcijski vodja narodno obrambne komisije, je rekel, da je zaenkrat mogoče v Združenih državah producirati 10 tisoč 800 letal na leto ter da se bo prihodnje leto povečala produkcija na 18 tisoč letal.

Komisija je objavila podrobno poročilo o svojih dosedanjih uspehih, ki je bilo sprejeto s splošnim zadovoljstvom in odobravanjem.

Armada in mornariška naročila predstavljajo vrednost 1792 milijonov dolarjev. Tovarne in ladjedelnice jih izvršujejo s polno paro, kdaj bodo izvršena, se pa zaenkrat še ne ve.

Knudsen je rekel: —

— Zazdaj izdelamo približno devetsto letal na mesec. Do meseca januarja bo narasla produkcija na tisoč petsto letal, nakar se bo večala od meseca do meseca.

Na vprašanje, če bo mogoče do jeseni izdelati vojaške opreme za 400 tisoč mož, je odgovoril Knudsen: — Če mislite s tem uniformo, čevlje in perilo, vam moram pritrditi.

Sidney Hillman, ki zastopa v predsedniški obrambni komisiji delavstvo, je rekel, da se nad 80 tisoč delavcev veča v svojem poslu in da bodo šla naročila kaj gladko izpod rok.

V ladjedelnicah je zaposlenih 40 tisoč več delavcev kot jih je bilo leta 1937, v letalski industriji 50 tisoč več in v tovarnah za orodje in stroje 18 tisoč več.

Edward R. Stettinius, ki mu je poverjeno nadzorstvo nad surovinami, je sporočil, da bo treba v Braziliji preurediti neko železniško progo, s čimer bo olajšana dobava mangana, ki je prepotrben za izdelovanje jekla.

Komisija je razpravljala z industrijo o načrtih glede umetnega izdelovanja gumij, ki je v gotovih ozirih, posebno pa za nekatere aeroplanske dele, dosti boljši kakor naravni gumij.

Karl W. Fisher, namestnik transportnega voditelja Ralpha Budda, je sporočil, da je storjeno vse potrebno za ojačenje 2000 mostov, nahajajočih se v 80 tisoč milj razsežnem cestnem omrežju. Mostovi bodo lahko vzdržali preveč najtežjih tankov in topov.

bilo prizadeto zgodovinsko mesto Charleston, ki ima 75.000 prebivalcev. Celo noč je bilo mesto brez razsvetljave in ulice so bile preplavljene.

Glede človeških žrtev pa je samo znano, da ste bili ubiti v Savannah dve osebi. Pozneje poročilo po radio pa naznanja, da je v Charlestownu bilo ubitih ali pa je utonilo 8 oseb.

Vesti od vsepovsod

Komunizem prepovedan v Švici

Švicarska vlada je prepovedala vso komunistično in anarhistično propagando. Prepovedano je tudi širiti ideje bivšega komunističnega voditelja Trockega. Onega, ki se proti tej odredbi pregreši, bodo obsodili na tri leta ječe, poleg tega bo pa moral plačati še visoko denarno globo.

V nekaterih švicarskih kantonih je bilo komunistično vdejstvo prepovedano že prej prepovedano, zvezna prepoved se pa tiče vse švicarske republike.

Vladno glasilo piše: — Komunisti so postali zadnji čas precej objestni. Posluževati so se začeli že prav zarotniških metod.

Sedemdesetletnica

Načelnik Kruppovih tovarn, dr. Krupp von Bohlen, ki že 35 let vodi znano Kruppovo podjetje v Essenu, je praznoval te dni sedemdeseto obletnico svojega rojstva. Predno je prevzel vodstvo nad tovarnami je bil v nemški diplomatski službi.

Ameriška rušilca v Santosu, Braziliji

V brazilsko pristanišče Santos sta dospela iz Buenos Aires ameriška rušilca "Walker" in "Winwright". Rečeno je bilo, da bosta odpelala v soboto proti severu.

Zadnji Amerikanci

Iz Kodanija je te dni odpotovalo 76 ameriških državljanov. To so zadnji Amerikanci, ki so bili na Danskem.

Podali so se proti finskemu pristanišču Petsamo, kjer bodo čakali parnika, ki jih bo odvedel v Združene države.

Švicarski socijalisti za slogo

Švicarska socijalistična stranka je s posebnim manifestom odstranila vse ovire za združenje vseh švicarskih strank pod vodstvom švicarske zvezne vlade.

Socijalisti, ki so predstavljali najmočnejšo posamezno stranko v poslanski zbornici, so sledili s tem zgledu drugih strank. Po njihovem mnenju je sloga med strankami največje važnosti za obrambo Švice pred zunanjimi nevarnostmi ter za zajamčenje močne in uspešne demokracije.

Nacijsko časopisje v Mehiki

V Mehiki sta začela izhajati dva časopisa "Ser" in "Evolucion", ki drzno širita nacijske ideje.

"Ser" piše naprimer: — Nemške zmage predstavljajo odločilen poraz za ameriško trgovino. Amerikanci, ki se boje nemške invazije, obračajo svoje poglede v smer proti Mehiki, ki jo smatrajo za naravno pot zavojevanja.

Delavstvo bo plačalo

Rene Belin, ki je v Petainovem kabinetu minister za industrijalno produkcijo, je odpravil v Franciji 40 urni delovnik. V bodoče bodo morali delati francoski delavci za isto plačo po 51 ur tedensko.

Posledice potresa

Iz Istanbula poročajo, da je zahteval potres, ki se je pojavil prejšnji teden v Centralni Anatoliji, 234 človeških žrtev, dočim je bilo težko poškodovanih 180 oseb. 924 hiš je popolnoma porušeni.

Število smrtnih žrtev je najbrž še večje, kajti doslej še niso prekopali vseh razvalin.

To je v teku dveh let že drugi strahovit potres, ki je povzročil v centralnem delu Turčije veliko razdejavanje.

Samomor milijonarja

V Pasadeni, Cal., se je v svojem stanovanju ustrelil v pokoju živeči bivši pittsburski fabrikant Curtiss M. Willock.

Par trenutkov pred smrtjo je telefoniral svojemu služabniku, naj pride takoj k njemu. Ko je šel služabnik iz pritičja v prvo nadstropje, je zaslišal strel. Gospodarja je našel v kopalni kadi s prestreljeno glavo.

Japonsko brodovje na skrivnostni vožnji

Od japonskega otoka Formose je odpulo proti Jugu veliko število japonskih transportnih in vojniških ladij. Tozadevno poročilo je dospelo iz Manile, in v njem je rečeno: — Kam so odpule japonske ladje, se zaenkrat še ne ve, uganjanja so pa naslednja: Japonci nameravajo zavzeti Hong Kong; mogoče so namenjeni proti francoski Indokini, kjer hočejo preprečiti transport potrebščin in muni-

V OBRAMBNI INDUSTRIJI NE BO ŠTRAJKOV

Tako že vsaj trdi delavska tajnica, ki pravi, da je blagobit naroda vzvišen nad pravicami posameznika. — 9 milijonov več delavcev zaposlenih kot pred semimi leti.

Na letni konvenciji državne delavske federacije v Massachusetts je govorila delavska tajnica Frances Perkins ter rekla, da se mora ameriški narod v teh resnih časih zavedati dejstva, da je dobrobit naroda prvi pogoj ter da je visoko vzvišen nad pravicami posameznika.

Kakor leta 1917, — je rekla Miss Perkins, — se bavi tudi letos dežela z mogočnim obrambnim načrtom, toda razlika je, da so leta 1917 veliki štrajki pretresali deželo, dočim se nam v sedanjem času ni treba več bati te nevarnosti. Danes ima namreč delavstvo vse tiste pravice, ki jih je skušalo pred trindvajsetimi leti s pomočjo štrajkov izvojevati. Danes so delavske unije priznane, in delavci delajo pod ugodnejšimi pogoji.

— Ali bodo ohranjene dobrine, ki jih je delavstvo dobilo pod New Dealom? — se je delavska tajnica vprašala in takole odgovorila na to vprašanje:

— Vsakdo v vladi, od predsednika Roosevelta doli, ve, da te pridobitve niso le pridobitve delaven, pač pa celega naroda.

Nadalje je izjavila delavska tajnica, da se je število zaposlenih oseb izza meseca marca 1933 povečalo za devet milijonov. Takrat so znašale po tovarnah delavske plače 72 milijonov 697 tisoč dolarjev, dočim znašajo danes 186 milijonov 143 tisoč dolarjev. Z razširjenjem obrambnega programa se bodo tedenske plače še znatno povečale.

Debata v senatu

Senator Wheeler zahteva, naj narod potom splošnega glasovanja odloči, če je za obvezno vojaško službo ali ne.

V senatu postaja debata glede predloge, določujoče obvezno vojaško službo, od dne do dne ostrejša.

Precejšnjo senzacijo je izzval v soboto senator Wheeler iz Montane, ki je odločen nasprotnik konškracije v mirnem času.

Po njegovem mnenju javnost nasprotuje predlogi, in zato bi bilo najbolje, če bi bila dana zadeva na splošno glasovanje, če je za obvezno vojaško službo ali ne.

— Če so zagovorniki obvezne vojaške službe mnenja, — je rekel Wheeler, — da je mogoče edinole na ta način rešiti demokracijo, naj to vprašanje predlože narodu. To bi bil demokratski način, ki bi izpodbil vse dvome. Predlagom, naj pri prihodnjih volitvah narod glasuje, če je za obvezno vojaško službo ali ne.

Debata se bo danes in mogoče še ves teden nadaljevala. Zaenkrat gre senatorjem predvsem za vprašanje, če Združene države proti nevarnosti napada ali ne.

Senator Barkley iz Kentuckije, voditelj demokratov v senatu, je mnenja, da bo posledica debate ugodna za zagovornike konškracije. Narodu

je na Kitajsko; nič čudnega bi ne bilo, če bi izrabili kakšno ugodno priliko ter se polastili holandske Vzhodne Indije.

Japonski politiki vse to zanikujejo, niso pa zanikali dejstva, da je brodovje odpulo.

se bodo odprle oči in bo poznal neobhodno potrebo takega koraka.

Barkley je proti kompromisom, ki so vključeni v nadomestni predlogi demokratskega senatorja Maloneya iz Connecticuta.

Burke-Wadsworthova pred-

Politična kampanja

Demokrat, podpredsed. kandidat pri Rooseveltu

V Hyde Park, kjer se mudi predsednik Roosevelt na kratkem oddihu, je dospel poljedelski tajnik H. A. Wallace, ki je bil na demokratski konvenciji v Chicagu imenovan za podpredsedniškega kandidata. Razpravljala bosta najbrž o volilni kampanji in sestavila tozadevne načrte. Navzroč bo tudi trgovinski tajnik Harry Hopkins, ki je v Chicagu vodil kampanjo za ponovno nominacijo predsednika Roosevelta.

To bo izza konvencije že drugi sestanek obeh voditeljev demokratske stranke. Po prvem sestanku je bilo objavljeno, da Wallace ne bo prej segel v volilno borbo, dokler ne bo imel svojega sprejemnega govora. To se bo zgodilo meseca avgusta v njegovem rojstnem mestu v državi Iowi.

Predsednik je svoječasno izjavil, da mu načrta za narodno obrambo ne bodo puščali dosti časa za vdejstvovanje v predsedniški kampanji. Najbrž bo celo zadevo prepuštil poljedelskemu tajniku ter bo nastopil

NOVI KUBANSKI PREDSEDNIK



Polkovnik Fulgencio Batista, ki je bil pred kratkim izvoljen za predsednika Kube.

loga določa registracijo vseh moških, starih od 21 do 30, leta. Takih moških je v Združenih državah približno dvajset milijonov. Iz teh naj bi bilo izzrebano potrebno število bodočih vojakov.

Maloney pa predlaga, naj bi skušala vlada dobiti v nekaj mesecih čimvečje število prostovoljcev, kateri naj bi imeli na mesec nekaj več pač kot je pa določeno v Wadsworthovi predlogi. To bi bila najboljša vada, in prostovoljci bi se trumoma priglasili. Edinole v slučaju, če bi prostovoljcev ne bilo dovolj, naj bi se država poslužila konškracije in draf-ta.

le kot svetovalec v kakšnem posebno kočljivem trenutku.

Rooseveltovo inšpekcijsko potovanje

Konec prejšnjega tedna se je podal predsednik Roosevelt na inšpekcijsko potovanje. Ogledal si bo razne tovarne in ladjedelnice v novoangelskih državah. Če bo imel pri tej priliki kakšen političen govor, se ne ve.

Willkie, Landon in Hoover

Wendell L. Willkie je že sestavil govor, ki ga bo imel, ko ga bodo v njegovem rojstnem kraju formalno obvestili, da so ga republikanci imenovali za predsedniškega kandidata.

Prihodnji teden se bo Willkie posvetoval z A. M. Landonom, ki je bil republikanski predsedniški kandidat leta 1936, ter bo najbrž obiskal tudi bivšega predsednika Hooverja, ki je nekje v Montani na počitnicah.

Svoj sprejemni govor bo imel 17. avgusta v mestu Elwood, Ind.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation), Frank Baker, President; J. Lapska, Sec. — Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Sundays and holidays. — Subscription Yearly \$6.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za štiri leta \$18.—. Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50. Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1242

POMAGAJTE nam IZBOLJŠATI LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je namenjen za IZBOLJŠANJE LISTA.

HITLER REORGANIZIRA

Dasi Adolf Hitler še ni diktiral končnih mirovni pogojev, pa že dve leti organizira novo Evropo.

Po nacističkih načelih je "velika misel, napisana na praporjih nemških vojakov" uničenje starih narodnih držav, kajti naciji so uverjeni, da so edine narodi, kot je naprimer nemški narod, zmožni plemenitega razvoja in imajo pravico obstajati.

V novi Evropi ne bo igrala nobene vloge narodnost, pač pa plemo, in v novi Evropi bo uveljavljen nacistički gospodarski sistem.

S pomočjo smotnega gospodarstva in nadomestnih (ersatz) izdelkov je Nemčija do izbruhov vojne zadostila vsem svojim potrebam. Manjkalo ji je le premoga in činka. In še nečesa niso mogli nacisti zadovoljivo rešiti: težkega vprašanja prehrane.

Ker je bila Nemčija odvisna od importiranih živil, je imela vedno težave s plačevanjem.

Nemška vlada je mnogo žrtvovala, da bi povečala produkcijo rži, krompirja in sladkorne pese za 60 ali pa že vsaj za 40 odst. Toda ni se je posrečilo. Produkcija je padla, Majhni kmetje so pridelovali tisto, kar jim je prineslo največ zaslužka. Le na mehaniziranih kolektivnih farmah je bila produkcija večja.

Nemčiji manjka masti, mleka, piva, kave in čaja. Nemški kemiki skušajo iznajti kakšno nealkoholno nadomestilo za pivo, kajti Evropa bo letos pridelala le malo ječmena.

Ko so nacisti osvajali državo za državo, ni Nemčija zaplenila le vseh zalog, da zadostno opremljajo nacistički vojni stroj, pač je pa tudi svoje gospodarske prilagodila splošnemu evropskemu gospodarstvu.

Poročila iz zasedenih dežel jasno dokazujejo, da namest ravnajo nacisti uničiti v njih vso industrijo ter jih izpremiti v poljedelske pokrajine. Poljskim Židom so zaplenili premoženje, poljskim veleposestnikom pa zemljo ter s tem ugradili pot kolektivnemu poljedelstvu na Poljskem.

Na Češkem ni več velike tekstilne industrije. Vse stroje so nacisti odvedli v Nemčijo. Češki kmetje pridelujejo večinoma le sladkorno peso.

Na isti način bo uničena tudi francoska industrija. — Francoski tovarniški delavci bo moral obdelovati zemljo.

Če se posreči Hitlerju zavzeti Evropo, bo časoma Evropa v gospodarskem pogledu slika Združenim državam.

Porurje in Porenje, kjer so velike zaloge premoga, bo novi Evropi to, kar je Združenim državam okolica Pittsburgha, Chicaga in Youngstowna.

Industrija bo dobivala železno rudo iz Lorenske, Luksemburške in Švedske, kovine pa iz Balkana, Norveške in Španske. Te dežele bodo industriji to, kar so Ameriki Masahana, premogovna okrožja Pennsylvanije in na kovinah bogate zapadne države.

Moko oziroma pšenico bodo dobivali prebivalci s francoskih in romunskih polj, sladkorno peso iz Češke in Nizozemske, krompir iz Poljske. Te dežele bodo novi Evropi to, kar je Združenim državam Srednji zapad.

Toda Hitlerjevi Evropi bo še vedno manjkalo maslačob, krme, olja in bakra.

Nacisti upajo, da bo Združeni Evropi mogoče pripraviti druge kontinente k sodelovanju, kajti Hitlerjevo združenje Evrope se povsem razlikuje od združenja, čigar posledica so današnje narodne države.

Na temelju plemena, ne narodnosti, bo skušal Hitler reorganizirati svet. Njegovi načrti so vsekakor nekaj posebnega, toda od načrta na papirju do vresničitve je največkrat dolga in naporna pot.

Nemci so sicer dokazali, da znajo z orožjem marsikaj doseči. V uničevanju so neprekosljivi mojstri, dočim jim obnova ne bo šla tako lahko in gladko izpod rok.

Že zdaj streme po sodelovanju z drugimi kontinenti. Za sodelovanje je treba medsebojnega zaupanja, kdo naj pa zaupa človeku — vtem slučaju Hitlerju — ki je sproti prelomil vsako dano obljubo?

Senator Nye in predsednik

Republikanski senator Nye iz North Dakote je po radio o- stro kritiziral zunanjo politiko predsednika Roosevelta.

— Ta politika, — je rekel, — nas bo pahnila v vojno, še predno bomo na vojno pripravljani. Sedanji načrti glede obvezne vojaške službe bodo do- sti pripomogli k uveljavljenju diktature v Združenih drža- vah.

Iz Jugoslavije

Žalostno posledica pravednosti.

V Varaždinu Bregu je policijski stražnik ustrelil 52-letnega Martina Radišića. Rajni Radišić se je s svojim sosedom pravdal zaradi motenja posesti, pa je pravdo izgubil. Seveda se je pritožil in je tudi pri višjem sodišču izgubil. Zablodel je zaradi ogromnih pravnih stroškov v dolge in pred 3 leti je prišlo njegovo posestvo na javno dražbo. Hišo in vso posest je kupil njegov brat, ki je pustil, da je njegov brat še naprej ostal v hiši in obdeloval polje. Martin pa je slabo vodil gospodarstvo, poleg tega pa je še začel krasti in je bil obsojen. Njegov brat ga je svaril, ko pa je videl, da se Martin noče spametovati, je prosil sodišče, da deložira brata. Te dni se je v Varaždinu Bregu podala sodna komisija ob asistenci policijske straže. Ko je komisija prišla do hiše, je Martin zaklenil vrata in ni nikogar pustil notri.

Stražnik je hotel s silo odpreti vrata, v tem hipu pa je pridrvel iz hiše Martin, s sekiro v roki in je navalil na stražnika. Ker je bil stražnik v smrtni nevarnosti, je streljal in zadel Martina v trebuh. Martin je kmalu nato izdihnil. Sodišče je uvelo preiskavo, da se ugotovi, če je bil stražnik res upravičen streljati.

Strahovit zločin na Hrvatskem Posavju.

Minulo je že par tednov, odkar se je zgodil v vasi Ručah, nedaleč od Siska zločin, o katerem se vedno razpravlja prebivalstvo vsega gornjega hrvatskega Posavja. O zločinu doslej ni bilo dovoljeno poročati v interesu preiskave. Ni še jasno, ali gre za roparski umor

ali za masčevanje. V noči od 4. na 5. maja so neznanci potrkali na vrata bogatega 80-letnega posestnika Pavla Magjerića, ki je živel s 70 letno ženo Marijo. Otrok nista imela, zato sta živalarila sama zase in baje prihranila precej denarja. Ljudje so govorili, da imata gotovino shranjeno v hiši. Zjutraj po zločinu so sosedje našli grozen prizor; soba je bila obrizgana s krvjo, ob mizi je ležala s presekanom lo- banjo Magjerićeva žena Marija. Nedaleč od nje je ležal Magjerić, ki je še kazal znake življenja in so ga prepeljali v bolnišnico v Sisku, kjer pa je po treh dneh izdihnil, ne da bi bil mogel prej kaj izpovedati o zločinih. Orožniki so aretirali nekatere njune sorodnike, predvsem nekega Ivana Hrvojića, ki je nekaj časa živel pri Magjerićih in so ga smatrali za dediča, vendar ga je stari Magjerić nedavno poginjal iz hiše, ker se je slabo obnašal. Preiskavo vodi okrožno sodišče v Zagrebu in se razprava pričakuje z ogromnim zanimanjem.

Pobijanje nepismenosti.

(Te dni je zborovalo v Zagrebu društvo ABC, ki po vseh hrvatskih krajih vodi borbo zoper nepismenosti. V preteklem letu je društvo pridobilo 466 prijateljev, ki so s tisočakom odkupili zlati znak kluba. Med prvimi so bili dr. Maček, dr. Šubasić in nadškof dr. Stepinac. Funkcionarji so poročali, da se je zlati znak v Bosni in Hercegovini minulo zimo kljub slabim letini in pomanjkanju petroleja živahno razvijal pokret s pisemskimi tečajji. Profesor Martinović, ki je za pobijanje nepismenosti v Bosni in Hercegovini vložil mnogo truda, pravi, da je nekdo rekel bosan- skim dekletom, naj pazijo ko- ga si izbere za moža. "Kaj vam bo lepota, če bo vaš možak be- dak!" Te besede so tako uči- kovale, da so se mnogi fantje takoj vpisali v analfabetske te- čaje. Doslej se je v Bosni in Hercegovini naučilo več kot 30.000 ljudi pisati in brati. Hr- vati imajo tudi že svoj roman "Pismenost". Napisal ga je kmečki pisatelj Mijo Stuparić. Roman bodo zdaj natisnili v 10 tisoč izvodih.

Babjeveren župan.

"Vreme" beleži: — Pred ne- kaj dnevi je poslal neki kme- tovalec iz vasi blizu Rame hlapca s konjem in plugom na njivo orat. Preden je minila ura, se je hlapec vrnil. Brez konjev. In je potožil gospo- darju: "Kamaj sem prišel o- rat, je že prišel občinski re- dar in mi zapovedal, naj ne orjem. Nato je odvedel konje na občino." Kmet se je nato podal na občino, da vidi, za kaj gre. In tam so mu vso reč za- nimivo pojasnili. Lani 16. ma- ja, na dan sv. Janeza Nepomu- ka, je posevke pobila toča. Žu- pan je pobožen in babjeveren mož, pa je zapovedal, naj v bo- deče na dan 16. maja nihče v tej občini ne orje, da ne bi spet

IMATE ŽE TA PRI- ROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevnih vesti potreben ta priročni ATLAS, ki ga pošlje- mo našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!



Velikost 9 1/4 x 14 1/4 inčev
48 velikih strani;
82 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav rodilnih dr- žav;
45 svetovnih slik popolnoma o- značenih;
Zanimivi svetovni dogodki.
Najnovjši zemljevid kaže cell svet in tudi:
RAZDELITEV POLJSKE MEJE
NEMČILO IN RUSIJO
ITALJANSKO OSVOJITEV AL- BANIJE
PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVA- ŠKE K NEMČIJI
NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 25 centov

Pošljite svoto v znakmah po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost:

HAMMONDOV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVLJA
KUPON, ki ga dobite z atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, vam daje pravico, da dobite dodatne zemlje- vide z novimi mejami vojskujo- čih se držav, kakor bodo preme- njene po sedanji vojni.

Naročite Atlas pri:
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

STRAHOTE VOJNE

ČASU PRIMERNA KNJIGA

Spisala Berta pl. Suttner

228 strani

Cena 50 centov

Dobite jo pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 W. 18 St., New York

PESMARICA

"Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Čerin

Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slo- venskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenic Pub- lishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

vsega pobila toča. Kmet je po tem pojasnilu sedel na voz in poginjal v Rumo, kjer je s po- močjo advokata vložil tožbo zoper babjevernega župana, ki ne dopušča oranja v območju svoje občine na god sv. Janeza Nepomuka.

Razbojnika stanapadla avto- mobil zagrebskega industrijca.

(Drzen napad cestnih razboj- nikov je doživel zagrebski in- dustrijec Emil Bachman pred lesenim mostom, ki drži čez kan- al Crnajo, nedaleč od slavons- ke vasi Gaje. Razbojnika sta položila čez most deblo. Ko je industrijec Bachman moral ustaviti avto, v katerem je bila še njegova soproga z 9-letno hčerko in je skušal odstraniti deblo, sta dva masikrana raz- bojnika skočila iz zasede prvi a puško, drugi s samokresom. Zahtevala sta denar. Bachman jima je izročil 650 din, kolikor je imel pri sebi. Razbojnika pa sta se očitno nadejala večje- ga plena in sta vršila telesno preiskavo. Sredi preiskave pa je industrijeva soproga pritja- nila na električno sireno avto- mobila in ko je začela sirena pretresljivo tuliti, sa se razboj- nika ako prestrašila, da sta ja- drno pobegnila v gozd, nakar je Bachman odkrasil oviro in z vso silo zdrljal dalje po cesti.

Goljufije in beg bivšega svečenika.

Bivši pravoslavni duhovnik Hranislav Tomić je izvršil v Beogradu vrsto sleparij. Zato je bil obsojen od beogradskega okrožnega sodišča. Ko so ga izpustili, so mu postala tla v Beogradu prevročna, pa se je podal v Kruševac. Dobro je poznal ondote razmere in se je začel domačim kmetom pred- stavljati kot politik, ki želi re- ševati siromašne ljudi pred po- sledicami slabe politike brez- vestnih odernih. Ustavil je "Jugoslovansko gospodarsko zadružno" za kredit, nabave in proizvodnje" in je samega se- be postavil za ravnatelja. Zbi- ral je deleže in izvršil vrsto no- vih sleparij. Te dni so ga v Kruševcu zaprli. Vrata so za- klenili z dvema ključavnicama

Peter Zgaga

"BLACKEYE"

Ni dolgo tega, ko sem o tej nerodni bolezni — če se sploh sme imenovati bolezen — raz- pravljaj na tem mestu, danes jo pa moram zopet omeniti.

No, pa saj to res ni bolezen, pač pa nekakšna poškodba, ki spravlja človeka v zadrego in je njegovim soljudem v zaba- vo in zasmeh.

Če bi bila poškodba kje dru- gje, bi se je dalo dosti lažje preboleti in pretrpeti. Pa je nesnaga baš v okoli oči zaren- tala svoj prostor.

Slehermi jo vidi in da sle- hernemu povod za neokusne pripombe in opazke.

Nerodno je tudi, ker ima jav- nost priliko natančno opazo- vati njen razvoj.

Če imaš revmatizem ali plju-

čnico, se lepo v postelji potiš in ti sama glava gleda izpod odeje.

Tisti, ki te pridejo obiskat, ne vidijo tvojih nabreklih člen- kov, če imaš revmatizem, in te ne morejo po nosu presojsati, do katere stopinje požene vro- čina toplomer, če ga vtakneš v usta ali kamorkoli.

Po obrazu si takorekoč nor- malen človek.

"Black eye" ti pa kar kriči z obraza, češ, poglejte me, po- glejte, kakšno je skupil moj nerodni gospodar!

Za moškega je "black eye" ravno tako usoden kot je na- primer v poletnem času usodna črna maroga na stegnu lepega dekleta.

Vsem je vidna ter daje po- vod najraličnejšim osnovanim in neosnovanim ugibanjem.

"Black eye" ima še to sla- bo lastnost, da po zunanosti natančno razodeva svojo sta- rost.

Prvi dan je vijoličasto-črn. Drugega dne je že nekoliko rmenkasto navdahnjen, tretje- ga dne je pa tako rmenkasto zelen, kakor da bi kušear in močeradka imela mladega v senci tvojega dostojanstvene- ga nosu.

Toda klobuk pred zdravni- ško znanostjo: napreduje, da je veselje. Zdravniška znanost je iznašla tudi sredstvo proti "black eyeu".

Doslej so priporočali položi- ti surov steak na oko in razne maže, pa ni vse skupaj dosti zalego. Prejšnji teden sem pa čital naslednje poročilo iz Washingtona:

"Nekatere oblike "black eye" je mogoče ozdraviti in odpraviti z novim vitaminom, znanim pod imenom pantothe- nične kislina. V "Public Health reports" objavljajo dr. Floyd S. Daft in dr. W. S. H. Srbe- rel, član narodnega inštituta, ter S. H. Babcock Jr. in T. H. Jukes, člana Californijske u- niverze, da je pantothenična ki- slina nekakšen del vitamina B ter je dobra za uspešno de- lovanje adrenolov. Adrenali se imenujejo majhne žleze nad ledicami. Te žleze imajo v te- lesu porabo karbohidratov in kontrolirajo rast las."

Če nista tega dobro razu- mela, ljubimežna čitateljica in dragi čitatelj, prečitajta še en- krat ali dvakrat, potem mi pa v pismu sporočita, kaj to po- meni, kajti jaz pri najboljši volji ne morem razumeti.

Glede zdravila ne bom rekel ne tako ne tako, vem le, da se ga jaz ne bom posluževal, če mi usoda poleg vseh dobrot, ki mi jih je že naklonila, za za- belo nakloni še "black eye".

Ponosno ga bom nosil in se postavjal z njim, pa naj pride od kjerkoli: od padca, trčenja ali udara.

In če mi bodo prijatelji re- kli:

— Si ga iztaknil, kaj? Prav ti je, ker imaš tako dolg jezik, — bom ponižno rekel: — Ja! Iztaknil sem ga.

Mogoče bodo pa tudi rekli:

— Si se ga malo nacukal, kaj, pa te je treščilo?

In ponižno pokorno jim bom odvrnil: — Da, nacukal sem se ga!

Kajti, če imaš "black eye", ti ne kaže ngovarjati. Dobil si ga pač tako, kot pravijo lju- dje, ki te vidijo z njim, da si ga dobil.

Resnica, pa naj bo stokrat hčerka božja, v takem slučaju nič ne zaleže.

Tako je kot pravijo drugi, ne pa tako kakor več ti.

DARILNE POSILJATVE v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

100 DIN.	—	—	\$ 2.30
200 DIN.	—	—	\$ 4.40
300 DIN.	—	—	\$ 6.50
400 DIN.	—	—	\$ 8.50
500 DIN.	—	—	\$ 10.25
1000 DIN.	—	—	\$ 20.—
2000 DIN.	—	—	\$ 39.—

V DINARJIH

100 LIR	—	—	\$ 5.90
200 LIR	—	—	\$ 11.50
300 LIR	—	—	\$ 17.—
500 LIR	—	—	\$ 28.—
1000 LIR	—	—	\$ 55.—

V LIRAH

Ker zaradi položaja v Evropi parniki ne- redno vozijo, tudi za izplačila denarnih posiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, pri- poročamo, da ga pošljejo po C A B L E ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.—

Vred razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge ev- ropške države.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
FOTNISKI ODDELAK : 11
216 West 18th Street, New York

Kratka Dnevna Zgodba

ALPHONSE DAUDET:

Obleganje Nadaljevanje

Od tega dneva naprej so bile najine vojaške operacije zelo poenostavljene. Berlin bo zavzet, le še malo potrpljenja je treba. Od časa do časa, kadar se je stari prevec dolgočasil, sva mu čitala sinovo pismo, seveda izmišljeno pismo, ker ni prišla nobena reč več v Pariz in je bil MacMahonov pobočnik po Sedanu poslan z nekimi nemškimi trdnjavo. Lahko si misliš, kako obupana je bila siroteca brez novic od očeta, vedoč, da je ujetnik, brez vsega, morda bolan, pa je bila prisiljena, da si je izmišljala njegova vesela pisma, ki so bila sicer malo kratka, kakor pač lahko piše vojak na bojnem polju. Ki kar naprej napreduje v osvojenem deželu. Včasih ji je prišlo na misel, da bi bilo po celem tednu nobenih novic. Starec se je vznemirjal in ni več spal. Pa je hitro prišlo novo pismo iz Nemčije, ki mu ga je vseelo prečitala ob postelji in zadrževala solze. Polkovnik je sveto poslušal, se razumno smehljalo, odobraval, kritiziral, in namna razlagal bolj motne odstavke. A najlepši je bil v odgovorih, ki jih je pošiljal sinu: "Ne pozabi nikoli, da si Francos, tu je dejal: "Bodi do teh siromakov plemenit. Ne daj jim zasledbe pretežke." — Sama priporočila brez konca, vsa polna divjih besed, kako naj se spoštuje lastnika, o vljudnosti do žena: bil je to pravi zakonik o vojaški časti, ki naj ga uporabljajo zmagovalci. Prinešal je še nekaj običajnih misli o politiki, o mirnih pogojih, ki naj se nalože premaganemu. Povedati moram da ni preveč zahteval. "Vojna odškodnina in nič drugega. — Po čemu bi jim je mali dežele? — Ali se lahko napravi francosko, kar je nemškega?"

To je narekoval z odločnim glasom, in v besedah se mu je čutilo toliko toplote, tako lepa rodoljubna zvestoba, da je moralo človeka ganiti, če ga je poslušal.

Medtem časom je obleganje napredovalo, toda žal ne obleganje Berlina. Bila je doba hudega ntraza, obstrlejevanja, nalezljivih bolezni, lakote. A

midva sva toliko skrbela, se trudila in kazala toliko neuporabne ljubezni do starega, da se mu ni vedrina niti za hip skalila. Do konca sem mu lahko dobival belega kruha, svežega mesa. Bilo ga je naravno samo zanj, in nič ganljivejšega si ne morete misliti, kakor so bili dedovi obedi, tako po nedolžnem samogoltni. — Stari je bil na postelji mlado-sten in namešan, s pričkom pod brado, poleg njega pa od pomankanja nekoliko blede vnučinja, ki mu je vodila roke, mu je dajala piti in mu pomagala, da je lahko jedel vse tiste zabranjene jedi. Ko je starega kirazirja poživil obed in je občutil polno ugodje v topli sobi, zunaj je pisal zimski sever in vrtinčil mizni sneg ob oknih — se je opranil svojih pohodov proti severu in nana je stoje pripovedoval o ne-rečem umiku iz Rusije, ko so jedli samo zmrznjene prepečenice in konjsko meso.

"Voš, kaj se to pravi mala? Konja smo jedli."

Mislil, da je vedela. Že dva meseca ni jedla drugega. Ko se mu je bližalo okrevanje, je postajala naloga pri bolniku iz dneva v dan težja. Otrplost vsi njegovih čutov in udov, ki nam je dotlej toliko pomagala, je ponehala. Dvakrat ali trikrat je že počečel ob strahotnem sreljanju iz vseh topov ob vratih Mailot in vsekoli častni pes na uho; morala sva si izmisliti še zadnjo Bazainovo zmago pod Berlinom in njej na čast salve pri Invalidskem domu. Neki drugi dan, ko sva mu bila porinila posteljo okoli, je zelo dobro videl narodno milico, ki se je zbirala na cesti Velike vojke.

"Kaj pa te čete?" je vprašal siromak in zamomljalo:

"Oh, kako slabo se drže!"

Drugega ni bilo, ali vedela sva, da morava biti odslej zelo previdna. Po nesreči sva bila prinalo.

"Ko sem se neki večer prikazal, je planil otrok ves zbežan k meni."

"Jutri vkorakajo," mi je vzkliknila.

Je bila mar dedova soba odprta? Resnica je, ko sem se

kasneje domislil, kako je imel tisti večer nenavadno lice. Bržčas naju je slišal. Midva sva seveda govorila o Prusih, in starček je našel na Francoze, na njih slavnostno vkorakanje, ki ga je že tako dolgo pričakoval. — MacMahon bo prihajal po široki aveniji v cvetju, med fanfarami, njegov sin poleg maršala, on, stari pa bo na balkonu, paradno oblečen, kakor pri Lutenu, ter bo pozdravljal prednje zastave in od smodnika črne orle.

Ubogi oče Jouve. Brez dvoma si je domisljal, da mu hočejo zabraniti gledanje mimo-hoda naših čet, ker se boje, da bi se ne razburil. Zato ni govoril z nikomer o tem, toda drugi dan, ko so pruski bataljoni bojeje krenili po dolgi poti. Ki vodi od vrat Mailot proti Tulerijam, se je okno tudi zgoraj polihlo odprlo in prikazal se je na balkonu polkovnik s šlemom in dolgo sabljo, v vseh svojih znamenitih starih capah nekdanjega kirazirja. Se se sprakujem, kakšna silna volja in kakšen življenjski utrip ga je opravičeval pokonci in tako opremil. Gotovo je, da je stal tam za ograjo ves začuden, da so avenije tako široke in neme ter oknice na hišah zaprte. Pariz je bil mračen kakor vojna bolnišnica, povsod zastave, ampak tako čudne, vse bele z rdečimi križi, nikjer pa žive duše, ki bi hitela našim vojakom naproti.

Za hip je še lahko mislil, da se mu moti...

Ne, tam spodaj na Slavoloku se je pojavilo zmešano vrvenje, črna črta, ki je stopala v rastoči dan. Potem se je polagoma zabliskala konica na šlemih, udarili so jenski bobenčki in pod Zvezdnim lokom je ob težkem koraku oddelek in zveneketu mečev, zadonela zmago-slavna Schubertova koračnica.

Tedaj je iz otožne tišine na trgu jeknil krik, strahoten krik: "Puške! — Puške! — Prusi!" In štirje ulanci predstraže so lahko videli, kako se je tam zgoraj na balkonu zabibal velik starček, stresel z rokami in omahnil. Zdal je bil polkovnik Jouve pač mrtev.

Ždanov—Stalinov naslednik

Andrej Ždanov nikakor ni hotel postati izvošček kakor njegov oče. Hotel je višje. Toda za učenje je primanjkovalo denarja. In tako je moral, kakor večina njegovih tovarišev, že mlad v tovarno in si kot tovarniški delavec služiti kruh. Toda čeprav je moral včasih delati tudi po 12 ur na dan, je vendar še dobil časa, da je čital, zlasti veliko se je pečal z marksistično literaturo. Tako se mu je posrečilo, da se je precej izobrazil in da je v marsičem presegal svoje tovariše. Ko pa je izbruhnila svetovna vojna, je moral k vojakom in tu se šele prične njegovo delo. Kot prepričan komunist je takoj začel med vojaki s komunistično propagando, ki je imela za cilj zagnati boljšiše in prišel z domačo državljansko vojsko. Ob oktoberski revoluciji se je pridružil z večjim vojaškim delom komunistični akciji. Vodstvo komunistične stranke je na njega postalo pozorno in ga je takoj pričelo uporabljati v propagandne svrhe.

Leta 1919 ga je komunistično vodstvo poslalo v omško gubernijo, kjer je bil Ždanov doma. Njegova naloga je bila, utrditi v tej pokrajini komunistično in ga organizirati. Ždanov je zaupno nalogo dobro opravil in deloval v Omsku, v Tveru in okolici nad tri leta. Tako vnet propagator je bil, da si je celo glas pokvaril in ed tedaj govori hripavo.

Leta 1922 je bil poslan v Šadrinsk, kjer je prevzel vodstvo krajevnega sovjeta. Ni bilo dolgo, že se je pojavil v Moskvi. Toda tokrat že kot zaupnik odločujočih vodilnih mož. Nedolgo pozneje je bil poslan v Kijev, potem v Odeso, nato v Stalingrad in leta 1936 je bil izvoljen za predsednika leningrajske komunistične organizacije. To leto je bilo za Ždanova odločilno. Nekega dne je kar na svojo roko v leningrajskem parku imel velik zunanje-politični govor, v katerem je divje napadal sovražnike Sovjetov in dokazoval, da je Sovjetski Rusiji neobhodno potrebno, da zasede važne položaje v baltičskih državah in na Finskem. Na veliko presenečenje Ždanov zaradi svojega govora ni bil od Stalina pokarjan, ampak celo pohvaljen.

Danes je Ždanov poleg Stalina najbolj svetla zvezda na boljševiškem nebu. Ždanov je šef tiska komunistične stranke, in je obenem propagandni minister ter član najožjega Stalinovega kabineta. Že dolgo govore, da je on tisti, ki vodi sovjetsko zunanjo politiko. On je arhitekt, Molotov je le graditelj. Ždanov je zelo izrazit in strmen nasprotnik Francije in Anglije. Tega ni skrivati niti tedaj, ko je Francija bila še zavzevalnik Sovjetije. Ždanovo delo, da v juniju lanskega leta francoska in angleška pegaja-

nja s Sovjetijo niso uspela, pač pa da je uspel Hitler. Ždanov je namreč neprestano napadal Francijo in Anglijo v komunističnem tisku. Ker pa se mu je zdelo, da to še ni dovolj, je napisal pismo, v katerem očitno britanski in francoski delegaciji, ki se tedaj pogajala v Moskvi, da uganja špijonaže in da hoče zaneti v Sovjetiji protirevolucijo. Posledica tega je bila, da je nekaj dni pozneje Sovjetija podpisala prijateljsko pogodbo z Nemčijo.

Stalin ima Ždanova zelo rad in pravijo, da nikomur toliko ne zaupa, kakor Ždanovu. Na splošno v moskovskih poučenih krogih smatrajo, da je Ždanov naslednik Stalina. Diplomati in zastopniki tiska se prizadevajo, da bi bili z njim v kar najboljših odnosih ter ga vsi smatrajo, da je odločilni mož bodočnosti.

Vrednost petrolejskih družb

Mehiška vlada je začela ocenjevati lastnino, ki je bila leta 1938 zaplenjena raznim ameriškim, angleškim in holandskim družbam v Mehiki. Kompanije pravijo, da je lastnina vredna približno 400 milijonov dolarjev, dočim je vlada mnenja, da znaša vrednost komaj nekaj nad 12 milijonov dolarjev.

Mehiška vlada bo plačala odškodnino na podlagi svojih cenitev.

SVARILNI ZNAKI V ŽIVALSKEM SVETU.

Živali, ki živijo v družbah, so si razvile najrazličnejše metode, da druga drugo v primeru nevarnosti posvarijo. Če se bližamo lisicji jani, pred katero se igrajo mladiči, in nas starka zavoha, zaslišimo votle zvoke kakor udarce na majhen boben. Lisica je udarila z zadnjim nogo dvakrat po trdih tleh in že so mladiči izginili na varno.

Podobno "svarilno službo" poznajo bobri. Čim zasliši nevarnost, udari eden izmed starih samcev s ploškim repom po vodi in ta glas, ki se daleč širi, pripravi ostale živali do tega, da se takoj potopijo in poskrbijo v svoje trdne podvodne zgradbe.

Azijski divji konji, ki se pasejo v velikih čredah, si postavljajo isto tako stražo. Te straže ne prenoči niti najbolj sočna trava, da bi pozabila na svojo nalogo, temveč gleda neprenehoma pozorno na vse strani in če se pokaže kakšna nevarnost, se oglasi s kratkim udarjanjem s kopitom po tleh in razgetanjem. Opice so bolj poredkoma tako previdne, vendar pa potujejo južnoafriške opice s prednjo stražo, ki glavno čredo s hripavim lajanjem opozori, naj se ustavi, če nekaj ni v redu.

Nova zaloga...

in tudi nekaj novih knjig in pisateljev

SLOVENSKE KNJIGE

CIGANKA

Povest o mladi ciganki, ki so jo hoteli prodati pa je pobegnila.

cena 75c

DAMA S KAMELJAMI

Spisal ALEKSANDER DUMAS
Pisatelj sam pravi, da je knjiga uganka. Strmiš vanjo kot v zastor, ki zakriva oder, kjer se bo igral kos življenja. In v tem slavnem romanu se res igra velik kos zelo zanimivega življenja.

cena \$1.75

GROFOV JAGER

Spisal Albin Hrovatin.
Povest iz domačih hribov. Ali povest o grofovem jurgu Janezu Kresniku.

cena 75c

HUBERT

Spisal Paul Keller.
Roman iz lovskega življenja.

cena \$1.—

JARA GOSPODA

Spisal JANKO KERSNIK
Lepše povesti, kot je Jara Gospoda, skoro ni mogoče najti.

cena \$1.—

JARI JUNAKI

Spisal RADO MURNIK
Knjiga vsebuje 12 kratkih, smešnih povesti in bo vsakega v veliko razvedrilo in zabavo.

cena \$1.—

JERNAČ ZMAGOVAČ

Spisal sloviti poljski pisatelj HENRIK SIENKIEWICZ
Kakor vsi njegovi romani, je tudi ta zelo zanimiv.

cena \$1.—

JUTRANJA ZVEZDA

Iz angleščine prevedel P. M. ČERNIGOJ
Roman se vrši v Egiptu in pisatelj prav zanimivo predstavlja zmagovalce prave ljubezni nad velikimi ovirami in nevarnostmi.

cena \$1.—

KRAJ UMIRA

Spisal JOŽKO JURAC
Mladi koroški Slovenec zelo jasno in zanimivo popisuje življenje kmetov in rudarjev.

cena \$1.—

KAKOR HRASTI V VIHARJU

Spisal Strachwitz.
Zelo zanimiva povest iz domaćega življenja.

cena 75c

MOJE ŽIVLJENJE

Spisal IVAN CANKAR
Najboljši slovenski pripovednik in pisatelj je Cankar, ki v tej knjigi pripoveduje marsikaj zanimivega iz svojega življenja.

cena 75c.

NA POLJU SLAVE

Spisal HENRIK SIENKIEWICZ
Pisatelj opisuje slajno zmago poljskega kralja Janna Sobieskega nad Turki pri Hotinu in s tem osvobodjenje Poljske. S to zmago je bila končana turška sila, pod katero so toliko trpeli tudi slovenski kraji.

cena \$1.—

OTROCI SOLNCA

Spisal IVAN PREGELJ
Poznani slovenski pisatelj popisuje čudovit svet med žarkostjo južnega solnca in senco hladne severne noči.

cena \$1.—

ROKOVNJAČI IZPOD TRATE

Spisal Kazimir Przerwa-Tetmajer.
Zelo zanimiva povest o divjem lovcu Gronitovskem.

cena 75c

ROŠLIN in VERJANKO

Spisal JANKO KERSNIK
Kersnik, ki je poleg Josipa Jurčiča naš najboljši pripovedni pisatelj, v tem romanu popisuje življenje in dogodke na gradu Dvor v dolini Krke na Dolenjskem. Roman je zelo zanimiv od začetka do konca.

cena \$1.—

SAMOSTANSKI LOVEC

Spisal L. Ganghofer.
Ganghoferja pristenjo med najboljše sodobne pisatelje. — Samostanski lovec je najbolj mojstersko njegovo delo.

cena \$1.50

SODNIKOVI

Spisal JOSIP STRITAR
Starosta naših pisateljev in pravzaprav oče pravilne slovensčine v tem svojim romanu živo in zanimivo popisuje življenje na deželi.

cena \$1.75

SREČANJE Z NEPOZNANIM

Spisal MIRKO JAVORNIK
Pisatelj v knjigi pove isto, kot pove naslov: srečal se je z ljudmi, med katerimi so nekateri že mrtvi, drugi še živi. Njihova usoda je bila zanimiva, pri nekaterih tudi tragična. Pred vsem pa popisuje resnično življenje posameznih.

cena \$1.—

V ZARJE VIDOVE

Spisal OTON ZUPANČIČ
Najboljši in še živčji slovenski pesnik podaja s to zbirko zopet nekaj umotvorov. Pesmi so posvečene njegovi ženi Ani.

cena \$1.—

V LIBIJSKI PUŠČAVI

Spisal A. Conan Doyle.
Zelo zanimiv roman, čegar dejanje se dogaja v Egiptu, v deželi bajnega Nila.

cena 50c

ZADNJI VAL

Spisal IVO ŠORLI
Poznani slovenski pisatelj nam v tej knjigi podaja zelo zanimive podatke o svojih doživljajih v Rožški Slatin.

cena \$1.—

ZNANCI

Spisal RADO MURNIK
Poznani humorist v tej knjigi kaže razne značaje ter knjigo sam označuje kot "Povesti in orisi."

cena \$1.25

ZIMA MED GOZDOVI

Spisal Pavel Keller.
V tem romanu Keller v svetlih barvah riše dogodke na kmetih in posebno v gozlovih.

cena \$1.25

ŽITO POGANJA

Spisal Rene Bazin.
Francoski roman zelo napete vsebine.

cena 75c

ZADNJI MOHIKANEC

Spisal J. F. Cooper.
Dejanje se vrši v letu 1757, ko so se Indijanci kraljevali v lepi Mohawk dolini v kraju, ki obsega sedanji državni New York in Vermont.

cena \$1.—

Naročite pri:

KNJIGARNI
"GLAS NARODA"
216 W. 18th Street,
New York, N. Y.

Poštino plačamo mi.

Rojakom priporočamo, da naročijo te knjige že sedaj, ker zaloga je omejena in zaradi evropskih razmer je težko dobiti v tem času dokladek.

OTROCI BIVŠE AVSTRIJSKE CESARICE



Nekaj otrok bivše avstrijske cesarice Zite je pred nekaj dnevi prišlo v New York. Z leve na desno so: Rudolf, Adelajda, Šarlota in Karol Ludvik.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

SRKIVNOSTNI • STUDENEC

Roman: Spisal P. Keller. — Poslovenil I. D.

36

Postal je boljše volje. Vstal je in se pretegnil. Kar nenkrat ga ni več strpelo v topli sobi. Šel je na vrt in globoko zadihlal. Moral je k sudencu, ki je bil ljudem v usodo, po katerem bo sedaj vendarle prišel do bogastva in svobode.

Bil je tih, turoben jesenski večer, temno in žalostno je štrlelo kvišku drevje; studenec je pel svojo enolično pesem v tiho noč. Glej — pri studencu je stala ženska. Mirno, kakor senca. Mogoče je bila senca Katrice. Medena je streslo. Ko je pogledal bolj natančno, je spoznal staro Golobovko. Tedaj ga je izpreletel mraz. Njegova smrtina sovražnica. Česa išče pri studencu to jesensko noč? Čemu se je smukala vedno okrog njegove hiše, kakor preteča nesreča?

Previdno je stopil k plotu. Bila je mrtvaška tišina; le studenec je žuborel. Starika je počasi hodila okrog studenca. Ali je sploh bila pri pameti? Napol glasno je govorila: "Prinášaj dobrino v stiski pomoč — donášaj hudobnim smrtno noč."

Meden se je z grozo v sre hotel umakniti. Tedaj pa se je starika obrnila proti njemu, se posmehljivo zasmejala in rekla: "Meden, slišala sem te, ko si prišel. Vem, da si skrit za orehom. Le stoj tam! Za orehom skrit si stal z Jerasom tudi tedaj, ko je ležala Katrica mrtva pri studencu."

Odgovoril je hripavo: "Ne govori tako glasno. Pojdi z menoj v hišo. Kar brž! Moram govoriti s teboj!"

Nekaj časa je molčala. Nato je rekla: "Pridem. Takoj. Čakaj me. Obračunala bova."

OBRAČUN.

"No, tukaj sem!"

"Sedi," je rekel Meden vladno. "Govoriti moram s teboj. Ničesar nimam proti tebi. Nasprotno. Peče me, ker vidim, da si mi vedno tako sovražna. Stare, nesročne zgodbe mora človek po toliko letih vendar enkrat pozabiti."

Pokazala mu je zobe.

"Režika, veš, Režika! Bila je dobro dekle, bila je moj edini otrok — vse ti je bila — nato pa smo jo potegnili iz ribnika — mnogo let bi lahko preteklo od teh časov, mati ti tega ne bo pozabila, lopov ti! In sedaj čakam že vsa ta leta, se plazim okrog tvoje hiše in govorim svoje stare reke proti tebi. In sedaj. Meden, sedaj te imam!"

"Imaš me — kako me imaš?"

"Ali ne veš, kaj mi je pripovedoval Jeras?"

"Jeras je kva-sač, širokoustež, lažnivec, zloben človek. Njemu noben človek ne bo verjel, kaj še sodnija!"

"No, bomo videali. Ali mu ne boš moral zopet za to, kar ve, v tork dati tiscčaka?"

"Tudi to veš?" je prestrašeno šepnil.

"Da, tudi to vem. Bil je pri meni in mi pokazal papirček za tisočak."

"O tat — ta —"

NI mogel dokončati stavka.

"Da, vse vem. In sedaj — zadnje tedne sem bila zelo bolna, preveč bolna, da bi mogla iz postelje in kaj začeti. Toda sedaj zopet morem naložiti prago. Sedaj pojdem v mesto in te naznanim."

Strmo je gledal v njo.

"Potem pride Colnar iz zapora, vidva pa, ti in Jeras, prideta vanj."

"Jeras je tvoj prijatelj."

"O, ne ni moj prijatelj. Ničvreden človek je kakor ti! Kupila sem za svoj zadnji denar žganja zanj, zato imam sedaj vajino skrivnost!"

Medena je obšel smrten strah. Končno je rekel z blebetajočim, prosečim glasom:

"Prosim te — nikar me ne naznani — ne mogel bi v ječo — strašno je! Nekdanje dni si bila pri nas pesterna, ko je bil moj dobri, rajni oče še živ in ko sem bil jaz še majhen. Nisi hotela, da bi bil padele na tla, ko si me nosila na rokah. In tedaj bi bil padel na pesek ali pa tratina. Ali hočeš, da padem sedaj v peklo ječe?"

"Tedaj si bil še nedolžen; potem pa si postal zločinec."

"Vem — priznavam — toda prišlo je tako nad me — po lagoma — najprej tisto s tvojo Režiko. Saj sem je res imel rad ..."

Starika je zapihala.

"Rad — to ti verjamem! Kdo pa je ni imel rad? Toda ko je prišlo z njo tako daleč, ko bi se bil moral z ubogim dekletom oženiti, si rekel, da se more bogat kmetski sin poročiti le z bogato kmetsko hčerko. Ne pa z ubogo dekle. In tako je ostal Režiki le še ribnik. Tedaj sem se peljala k advokatu. Hotela sem, da bi te zaprli za mnogo, mnogo let. Advokat je bil prijazen, toda rekel je: Ljuba žena, za take zločine nimamo paragrafov. Dekliško čast lahko vsak svobodno in brez kazni skrini. Peljite se le nazaj domov in potrpežljivo prenašajte svojo usodo, kakor jo mora prenašati na stotisoče mater in očetov. — Zato, kar si ti tedaj storil, ko si pogledal ubogo dekle v smrt, ni paragrafov, za to pa, kar jaz sedaj vem o tebi, so paragrafi. In sedaj prideš na vrsto. Saj nekaj tistega, kar si storil takrat, ti bo sedaj zaračunano."

Z očmi, ki so žarele sovrašva, je starika gledala Medena, da ga je grozilo. Z ubitim, potegnjenim glasom je rekla:

"Da — jaz sem — malopriden — Jeras — je malopriden — pa tudi ti — starika — tudi ti si — malopridna!"

Trdo mu je odgovorila:

"Vem, tudi jaz sem malopridna. Vsak človek, ki hlepi po maščevanju, je malopriden. Ni treba, da bi mi pravil to kak duhovnik, tudi kdo drugi ne, to si rečem sama. Postala sem malopridna, ker sem morala hlepeti po maščevanju. Ne morem drugače. Jutri te naznam. Ljudje pripovedujejo, da si vili vislice, ko ste nekoč na Andrejev večer vili vislice. To je imea svoj pomen. Na vislice sicer ne boš prišel, toda za dolga leta v ječo. In sedaj pojdem."

Tedaj se je zasmejal. Zasmejal se je bolno za njo, da je obetala.

(Nadaljevanje prihodnjiki.)

Delavske Vesti

KAPITALISTI NOČEJO SODELOVATI.

Delavski voditelji čedalje bolj uvidevajo, da bo moralo ameriško delavstvo pri zavrnitvi narodnoobrambnega programa dosti več žrtvovati kakor pa kapitalisti. Boje se tudi, da bodo delavci prikrašani pri svojih težko pridobljenih pravicah.

V Pittsburghu je Phillip Murray, podpredsednik CIO izjavil, da industrijalni voditelji ne sodelujejo pri narodnoobrambnem programu, ter je pozval vlado, naj konstitira narodno bogastvo ter naj poizkusi zaposli vse produktivne možnosti, potrebne za obrambo.

Dejal je, da neka velika korporacija ni hotela investirati niti enega centa za povečanje produkcije tankov, dokler ji ni dala vlada na razpolago denarja, povečala tovarne in zamenjala dobričkov.

Robert J. Watt, mednarodni zastopnik Ameriške delavske federacije, je rekel, da narodno obrambni program ne bo prikrašal delavcev pri njihovih pravicah.

FORD JE NAPOVEDAL "VOJNO" UNIJI.

Delavski urad je obtožil Ford Motor Co. v Dallas, Tex., da je vodila "vojno" proti strokovnemu organiziranju svojih delavcev. Unijsko delavce je skušala preprečiti z uporabo nasilja.

Obtožba se tiče v splošnem vseh Fordovih tovarn v Združenih državah.

UNIJA IZKLJUČILA KOMUNISTE.

V New Yorku je Building Service Employees International unija, ki pripada Ameriški delavski federaciji, izključila iz svoje srede vse nacije, fašiste in komuniste. Že prejšnji teden je bilo izključenih 21 članov zaradi komunistične delavnosti.

Tozadevna seja se je vršila povsem mirno. Iz dvorane je bil spoden le en član, ki je skušal ugovarjati sklepu večine.

DELAVEC JE DOVOLJ.

Voditelji organiziranega delavstva vztrajno zatrjujejo, da je v Združenih državah dovolj delavcev na razpolago.

"American Federationist" piše:

"Kapitalisti se izgovarjajo, da manjka delavcev, posebno izvežbanih. S tem hočejo doseči, da bi jim ne bilo treba plačati niti centa več za nadurno delo, dasi Page and Hour postava izrečno določa poldrugo plačo za overtime."

"Na razpolago so poročila 1200 zveznih delavskih posredovalnic v 43 državah. Pri njih se je prijavilo za delo 4.100.000 delavcev."

"Med temi jih je 1.700.000 izvežbanih in napolizvežbanih. 1.100.000 neizvežbanih ter 1.500.000 profesionalcev, poljedelcev in služabnikov."

HARRINGTONOVO POROČILO.

Col. F. C. Harrington, WPA komisar, je sporočil:

"Nad 2.500.000 izvežbanih in deloma izvežbanih delavcev dela pri WPA oziroma je vložilo prošnjo za delo. Vse te ljudi bi se dalo uspešno porabiti v obrambnih industrijah."

BOEINGOVI DELAVCI ZAVRAČAJO PREMIRJE.

Navzlic vsem prizadevanjem za poravnavo se več razkol med delavci in vodstvom velikih Boeingovih zrakoplovnih tovarn.

Po mnenju unijskih voditeljev je stavka neizogibna.

Nova kriza se je pojavila, ko je unija zavrnila Boeingovo "končno ponudbo". Kompanija je skušala za nedoločen čas podaljšati desetdnevno premirje, ki je bilo sklenjeno prejšnji teden. Unija je predlog odločno zavrnila.

Pri Boeingu je zaposlenih 6500 delavcev.

Boeingove tovarne so življenjske važnosti za narodno obrambni program. Spor se je pojavil, ker je kompanija skušala znižati mezde, dasi dobiva od dne do dne večja naročila.

OVERTIME DOVOLJEN V LADJEDELNICAH.

Mornariški tajnik Knox je dal danes vsem ladjedelnicam dovoljenje, da smejo zaposliti svoje delavce več kot po 40 ur na teden. Overtime bo seveda bolj plačan. Predno je dal Knox tozadevno dovoljenje, se je posvetoval s Sidneyem Hillmanom, zastopnikom delavstva v predsedniškovi obrambni komisiji.

Vojna v Sredozemlju

Angleško zračno ministrstvo naznanja, da angleški letalci neprestano napadajo italjansko vojaštvo po celi severni Afriki. V Libiji so bombardirali taborišča in motorne transporte. Italjanska armada, ki

je korakala skozi Karrin prelaz v angleški Somaliji proti Berberu, je bilo bombardirana. Tudi Italjani poročajo o zračnih napadih v Somaliji ter pravijo, da je armada zasedla prelaza Karrin in Godajere.

HESS NAPOVEDUJE UNIČENJE ANGLIJE

Hitlerjev namestnik kot nacistički voditelj Rudolf Hess je včeraj govoril v Koncertni dvorani na Dunaju ter med drugim rekel:

"Prišel je slednjič trenutek, ko bo treba pobrisati mizo in zlomiti vojaško silo Anglije in uničiti celo njeno cesarstvo."

Govorec na naslov Winstona Churchilla, je rekel Hess:

"Nemški pregovor pravi: kdor noče slišati, mora čutiti. Vi, v imenu Anglije niste hoteli poslušati fuhrerjevih mirnih besed. Zato bo Anglija prejela odgovor. Šele, ko bo Anglija potlačena k tlom, bo svet imel pravi mir."

Glede nemških zračnih na-

padov na Anglijo je rekel:

"Kar sedaj Anglija občuti, je šele pokušanja. Anglija se bo še čudila, kaj more nemški narod storiti, kadar bodo vse njegove sile obrnjene v vojno proti sami Angliji."

Avtomobilska produkcija

Po cenitvah Automobile Manufacturers Association so ameriške tovarne v prvih sedmih mesecih tekočega leta izdelale 2 milijona 776 tisoč 740 avtomobilov. V primeri s prvimi sedmimi meseci lanskega leta se je produkcija povečala za celih dvaindvajset odstotkov. Samo meseca julija so izdelale tovarne 237 tisoč 300 avtomobilov, torej devet odstotkov več kakor lanskega julija.

Gonja proti komunistom

Iz Los Angeles poročajo, da je sklenil okrajni pravdnik Burton Fitts nastopiti proti komunistom na podlagi državne postave, naperjene proti kriminalnemu sindikalizmu.

— Zli se mi, da se je približal čas, — je dejal, — ko je treba rakrinkati tolpo od Moskve kontroliranih in financiranih uničevalcev.

Predno je podal to svojo izjavo, je veleporota, ki preiskuje komunistično delavnost, obtožila pet oseb umora unijskega voditelja Johna R. Rileya.

Riley je bil umorjen pred petimi leti. Imena obtožencev niso bila objavljena, toda zdi se, da je med njimi neki Brittain Webster, ki je že precej časa zaprt Nekega drugega možkega so na prošnjo okrajnega pravdnika aretirali v Honolulu.

Med pričami, ki jih je zaslala veleporota, je bil tudi Charles F. North iz Seattle. North in Riley sta skušala pred petimi leti izključiti iz unije vse komuniste.

Novi Veliki Zemljevid

Posebna Cena \$2.75 ZA V KANADO \$3.—

Zbirka novih zemljevidov, čije sestava velja \$300.000.—, kaže svet, kakoršen je danes in Vam pomaga razumevati zgodovinske poteze diktatorstev in demokracij.

Posebne zanimivosti

TABELE:

Potovanja odkritij in raziskovanj. Sončni sestav. Velikosti in globočina morja in jezer. Največja jezera in otoki. Najdaljše reke in prekop. Najvišje gore — najvišji slapovi. Razdalja zračnih prog med mesti.

DIAGRAMI:

Predeli zemlje. Značaj krajev na zemlji. Poglavitne vere na svetu. Seznam ver v Združenih državah.

HAMMOND'S
NEW ERA
ATLAS OF THE WORLD



48 STRANI ZEMLJEVIDOV TUJIH DEŽEL

48 STRANI ZEMLJEVIDOV DRŽAV

ZEMLJEVID VSAKE KANADSKE PROVINCE

VSI ZEMLJEVIDI V BARVAH

ZA ZNAMOVANIH JE NAD 35.000 KRAJEV

Skupaj 160 strani

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street
New York City

VEZAVA TRPEŽNA IN UMETNIŠKO IZDELANA

SESTAVLJEN S POSEBNIM OZIROM NA SEDANJI POLITICNI POLOŽAJ

VELIKOST KNJIGE 9½ x 12 in.

Z VSAKIM NAROČILOM POSLJEMO BREZPLACNO KNJIGO

NAŠI KRAJI

ki vsebuje 87 SLIK v bakrotisku na finem papirju.